

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор

**Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара**

Сергій ОКОВИТИЙ

2025 рік

Інструкція

**щодо заходів пожежної безпеки в приміщеннях бібліотек, архівів
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара**

1. ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

Ця інструкція поширюється на всі приміщення бібліотек, архівів, книгосховищ, ДНУ і визначає вимоги щодо забезпечення пожежної безпеки в них, порядок дій у разі виникнення пожежі і є обов'язковою для вивчення і виконання особами, відповідальними за пожежну безпеку, всіма працівниками і відвідувачами, які перебувають у цих приміщеннях.

2. ВИМОГИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

2.1. Усі працівники бібліотек, архівів, книгосховищ, музеїв під час прийняття на роботу та у процесі праці повинні бути ознайомлені з правилами пожежної безпеки, проходити протипожежні інструктажі та перевірку знань з питань пожежної безпеки.

2.2. Приміщення бібліотек, архівів, книгосховищ, музеїв належать до об'єктів підвищеної пожежонебезпеки. Забезпечення пожежної безпеки в приміщеннях бібліотек здійснюється відповідно до пункту 2 розділу IV Правил охорони праці для працівників бібліотек (наказ МНС України від 12.12.2012р. №1398).

2.3. Будь-які перепланування, зміни функціонального призначення приміщень бібліотек, архівів, книгосховищ, музеїв Університету здійснюються тільки за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу на відповідність нормативним актам з питань пожежної безпеки з позитивним результатом в органах державного пожежного нагляду.

2.4. Меблі та устаткування мають розміщуватися таким чином, щоб забезпечувався вільний евакуаційний прохід до дверей виходу з приміщення (завширшки не менше 1 м).

2.5. Кошики та ящики для паперу повинні регулярно спорожнюватися, а сміття виноситися за межі будівлі у спеціально відведені місця. Документи, папір тощо слід зберігати на відстані не менше 1 м від електрощитів, електрокабелів, проводів; 0,5 м – від електросвітильників; 0,25 м – від приладів опалення; 0,6 м – від сповіщувачів автоматичної пожежної сигналізації та 0,15 м – від приладів центрального водяного опалення.

2.6. Електромережі, електроприлади та апаратура повинні експлуатуватися тільки у справному стані з урахуванням вказівок та рекомендацій підприємств-виробників. У разі виявлення пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток та інших електроприладів, слід негайно вимкнути їх і вжити необхідних заходів щодо приведення у пожежобезпечний стан.

2.7. Електрощити, групові електрощитки повинні оснащуватися схемою підключення споживачів з пояснювальними написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

2.8. Шляхи евакуації, що не мають природного освітлення, у разі наявності людей, повинні постійно освітлюватися електричним світлом. Евакуаційні шляхи та виходи необхідно постійно утримувати вільними, нічим не захащувати.

2.9. Повздовжні проходи між стелажми, а також між стелажем та стіною мають становити не менше 0,8 м; центральний прохід – не менше 1,2 м; прохід між торцями стелажів та стіною – не менше 0,45 м завширшки. Технологічне устаткування та нагрівальні прилади за нормальних режимів роботи повинні бути пожежобезпечними.

2.10. Встановлення на горючі основи (конструкції) електророзеток, вимикачів, перемикачів та інших подібних апаратів допускається тільки з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менш, ніж на 0,01м.

2.11. Сховища інформації, приміщення для зберігання перфокарт, перфострічок, магнітних стрічок та пакетів магнітних дисків слід розміщати у відособлених приміщеннях, обладнаних негорючими стелажми й шафами.

2.12. Стелажі, вітрини та стенди, які виконані із горючих матеріалів повинні оброблятися вогнезахисною речовиною, якщо це допускається за умови зберігання книг, експонатів тощо. Зберігати перфокарти, перфострічки та магнітні стрічки на стелажках необхідно в металевих касетах.

2.13. Влаштування безшумної підлоги та звукоізоляції із застосуванням синтетичних матеріалів допускається тільки за умови використання нетоксичних матеріалів на негорючій основі та узгодження їх застосування з органами державного нагляду у сфері пожежної безпеки.

2.14. Первинні засоби пожежогасіння належить утримувати в постійній готовності до використання. Вогнегасники слід розміщувати на відстані 1,2 м від входних дверей та на висоті не більше 1,5 м від підлоги до низу корпусу вогнегасника.

2.15. Пожежні сповіщувачі повинні функціонувати цілодобово і постійно утримуватися у чистоті. До них має бути забезпечений доступ. Відстань від складованих матеріалів і устаткування до сповіщувачів повинна бути не менше 0,6м.

2.16. У всіх, незалежно від призначення, приміщеннях , які після закінчення роботи замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок і електроприладів, а також з мереж їх живлення, повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).

2.17. У приміщеннях бібліотек, архівів, музеїв забороняється:

- користуватися електронагрівальними приладами (кип'ятильниками, чайниками, плитками, камінами, мікрохвильовими печами тощо), які не передбачені технологічним процесом, крім спеціально призначених і обладнаних для цього приміщень;
- користуватися газовими пальниками, паяльними лампами або будь-якими іншими приладами, що створюють відкрите полум'я;
- здійснювати прибирання із застосуванням бензину, керосину, ефіру та інших розчинників;
- залишати без нагляду підключені до електромережі прилади;
- оббивати стіни приміщень службових кабінетів матеріалами, які не оброблені або не просочені вогнезахисними сумішами;
- ставити на стелажі, шафи, електроустаткування сторонні предмети;- захищати проходи між стелажми, шляхи евакуації, зберігати книги поблизу батареї центрального опалення.

2.18. Відповідальний за пожежну безпеку у службовому приміщенні (прізвище, ініціали)

Відповідальний за пожежну безпеку приміщення після закінчення роботи зобов'язаний:

- ретельно оглянути приміщення, переконатись у відсутності порушень, що можуть призвести до виникнення пожежі;
- вимкнути освітлення,
- знеструмити прилади та устаткування (за винятком електрообладнання, яке за вимогами технології повинно працювати цілодобово).

3. ОБОВ'ЯЗКИ ТА ДІЇ У ВИПАДКУ ВИНИКНЕННЯ ПОЖЕЖІ

3.1. У разі виявлення пожежі або її ознак (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів тощо), кожен працівник зобов'язаний:

- оцінити обстановку і негайно повідомити про це найближчий пожежно-рятувальний підрозділ за тел. 101 (112). При цьому необхідно: назвати адресу об'єкта, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;
- вимкнути з мережі прилади електропостачання та систему вентиляції;
- задіяти систему оповіщення людей про пожежу (за наявності);
- повідомити про виникнення пожежі керівника структурного підрозділу або особу, що його заміщує і відділ сторожової охорони Університету (номера телефонів повинні бути розміщені біля телефонних апаратів)
- вжити (по можливості) заходів до евакуації людей та збереження матеріальних цінностей, розпочати гасіння пожежі наявними первинними засобами пожежогасіння;
- організувати зустріч пожежно-рятувальних підрозділів.

3.2. Посадова особа об'єкта, що прибула на місце пожежі, зобов'язана:

- перевірити, чи повідомлено пожежно-рятувальний підрозділ про виникнення пожежі (продублювати повідомлення);
- здійснювати керівництво гасінням пожежі до прибуття пожежно-рятувальних підрозділів. У разі загрози життю людей, негайно організувати їх рятування (евакуацію), використовуючи для цього всі наявні сили і засоби;- зупинити роботи в будівлі, крім робіт, пов'язаних із заходами щодо

- відключити мережі електро- і газопостачання (за винятком системи протипожежного захисту), системи вентиляції та кондиціонування повітря (за винятком пристроїв проти димного захисту) і здійснити інші заходи, що сприяють запобіганню поширення пожежі;
- у разі потреби, викликати до місця пожежі медичну та інші служби;
- організувати зустріч пожежно-рятувальних підрозділів і забезпечити безперешкодний їх доступ до місця виникнення пожежі;
- доповісти ректору про вжиті заходи щодо ліквідації пожежі і евакуації людей.

Провідний інженер
з питань пожежної безпеки

Олександр ВРЯШНИК